

Criteris de correcció

Geografia

SÈRIE 1

A tots els exercicis i opcions les puntuacions parcials de totes les preguntes són orientatives. Les respostes proposades per la pauta són indicatives i en cap cas exhaustives. El corrector o correctora aplicarà el seu criteri per prendre en consideració altres respostes que consideri correctes, en tot cas valorarà positivament –a més dels continguts conceptuals– l'ordre en l'exposició, la precisió i el llenguatge emprat, i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que els alumnes aportin, més que no pas allò que deixin de dir. També valorarà positivament la utilització de la terminologia geogràfica i la claredat en l'exposició.

L'estudiant ha d'escollir 4 exercicis dels 5 que hi ha a la prova (si algun estudiant ha contestat els 5 exercicis només es puntuaran els 4 primers).

Exercici 1. Taula d'indicadors de fecunditat

[2,5 punts]

Pregunta 1

[2 punts]

- a) Les dones tenen els fills cada vegada més tard i en tenen menys. Les dades mostren com el retard en l'edat de tenir el primer fill (31) i l'edat mitjana de la maternitat (32,23) va augmentant paulatinament, mentre que es redueix gradualment l'indicador conjuntural de fecunditat (1,30).
(0,50)
- b) Aquest fet s'ha de relacionar amb canvis en les pautes de maternitat que tenen a veure no tant amb fenòmens conjunturals, sinó amb altres aspectes com la seguretat econòmica, la durada dels estudis, l'accés a una feina segura, l'accés a l'habitatge...
(0,75)
- c) Es pretén que la resposta es limiti a les conseqüències demogràfiques, és a dir, que tinguin relació amb aspectes com: la disminució del creixement de la població, que el saldo entre natalitat i mortalitat pugui ser negatiu, que la forma de la piràmide d'edats es vagi estrenyent per la base, l'envelliment de la població... El fet que el nombre de fills per dona estigui en 1,30 implica que falta 0,71 per assolir la taxa de reemplaçament generacional.
(0,75)

Pregunta 2

[0,50 punts]

La diferència entre l'indicador conjuntural de fecunditat i la taxa de fecunditat (o taxa general de fecunditat) és que el primer és la mitjana de fills que tenen les dones d'una població, mentre que la taxa de fecunditat relaciona el nombre total de fills nascuts i el nombre de dones en edat fèrtil (de 15 a 49 anys). Així el valor de la taxa de fecunditat s'expressa en tant per mil, mentre que l'indicador conjuntural representa el nombre mitjà de fills per dona.

(0,50)

Exercici 2. Mapa sobre la potència instal·lada

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1,5 punts]

Les quatre comarques amb més potència instal·lada són: la Ribera d'Ebre, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i el Baix Camp.

(0,50)

En aquestes comarques es troben les principals centrals productores d'energia elèctrica de Catalunya. A la Ribera d'Ebre hi ha les centrals nuclears d'Ascó I i II, a més de la central hidroelèctrica de Flix. Al Pallars Jussà i al Sobirà hi ha tot un conjunt de centrals hidroelèctriques en els principals cursos fluvials de les conques de la Noguera Pallaresa i la Noguera Ribagorçana, mentre que al Baix Camp se situa la central nuclear de Vandellòs.

(1)

Pregunta 2

[1 punt]

La localització de les centrals productores d'electricitat a Catalunya no és equitativa entre els diferents territoris

Efectivament, l'enunciat es pot considerar cert ja que les centrals elèctriques es concentren sobretot a les comarques meridionals i pirinenques. Tant pel que fa a diverses centrals hidroelèctriques, relacionades amb la localització dels embassaments, com per la situació geogràfica de les centrals nuclears i de molts parcs eòlics. Hi ha, per tant, un desequilibri territorial molt marcat entre les comarques productores d'energia i les comarques o àrees que més energia consumeixen.

(0,50)

La producció d'energia elèctrica procedent de fonts renovables és molt important a Catalunya.

Aquest enunciat no seria cert ja que, malauradament, el pes de les energies renovables a Catalunya és encara molt baix. Per exemple, la participació de les energies renovables en la producció d'energia elèctrica a Catalunya se situa al voltant del 20%.

(0,50)

Exercici 3. Imatge sobre una explotació ramadera

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1,5 punts]

- a) A la ramaderia tradicional, el bestiar és del propietari de l'explotació, mentre que a la ramaderia integrada el bestiar pertany a grans empreses, sovint multinacionals.
(0,50)
- b) La gran empresa, a més de subministrar els animals, proporciona també els pinsos i l'alimentació necessària per al seu engreix.
(0,50)
- c) La ramaderia integrada comporta una despesa considerable d'energia, conreus i aigua. La contribució a la generació de gasos d'efecte hivernacle per part de la ramaderia industrial és superior a la del sector del transport i la mobilitat (cotxes, camions, trens i avions).
La ramaderia tradicional proporciona part de l'alimentació dels animals a partir dels conreus que formen part de l'explotació i es considera més sostenible.
(0,50)

Pregunta 2

[0,5 punts]

Un dels principals problemes, sobretot pel que fa a les granges de porcs, és l'eliminació dels residus o purins produïts pels animals. Una part s'utilitzen per adobar els camps de conreu, però la gran quantitat que en produeixen fa inviable utilitzar-los tots com adobs, ja que aquesta pràctica comporta problemes de contaminació dels sòls i les aigües freàtiques per nitrats.
(0,50)

Pregunta 3

[0,5 punts]

La crítica consisteix en el fet que els animals són tractats com a objectes i no com a éssers vius sensibles al patiment.
La massificació; la restricció de moviments a causa de la petita dimensió de les gàbies o els espais on estan amuntegats; les condicions d'higiene i cura; les mutilacions d'òrgans; la inseminació artificial de les femelles per parir de forma continuada i prendre'ls els cadells, o la crueltat en els mètodes de sacrifici, són alguns dels aspectes que l'esmentar en la resposta.
(0,25)

Pel que fa a les millores que es podrien implantar, es pot citar alguna de les següents:

- Seguir les recomanacions del *Welfare Quality*, que avalua el benestar animal segons els indicadors següents: bona alimentació, bones condicions dels estables, bona salut i comportament adequat.
- Alguns països europeus han prohibit la utilització de gàbies en les granges de conills.
- També s'ha prohibit l'alimentació forçada als ànecs i gansos per a la producció de *foie gras* en 18 països de la UE.

Es considerarà resposta correcta presentar una mesura de millora del benestar animal a les granges.
(0,25)

Exercici 4. Xarxa urbana de Catalunya

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1 punt]

L'alumnat hauria de respondre que la xarxa urbana de Catalunya presenta una jerarquia molt marcada ja que es poden observar diferents nivells:

Primer nivell: destaca la importància de la ciutat de Barcelona, una metròpoli regional i nacional que també té un paper important en l'arc mediterrani i en el sistema mundial de ciutats. La importància administrativa, econòmica i de serveis influeix en tot el territori català. Des de mitjan segle XX, Barcelona s'ha estès més enllà del propi municipi fins a formar la regió metropolitana de Barcelona, en la qual podem observar 2 zones:

- L'àrea metropolitana de Barcelona: inclou Barcelona i les ciutats properes com Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet...
- La corona metropolitana: envolta l'àrea anterior i inclou altres ciutats de comarques veïnes com Mataró, Sabadell, Terrassa, Vilanova i la Geltrú...

(0,50)

Segon nivell: el formen les ciutats d'influència supracomarcal: es tracta de ciutats que exerceixen una influència social i econòmica més enllà dels límits de la comarca de la qual són capital: Lleida, Girona, Reus, Tarragona, Manresa...

(0,50)

El corrector tindrà en compte la competència de l'alumnat a l'hora de redactar un text clar i coherent, així com la informació aportada. Com que al mapa només s'han representat els dos primers nivells, es donarà ja la puntuació completa si esmenten els dos nivells, encara que alguna resposta pugui fer referència a nivells inferiors: centres comarcals i centres subcomarcals. Es valorarà que l'alumne esmenti alguna de les ciutats en cadascun dels dos nivells.

Pregunta 2

[0,5 punts]

Densitat de població:

La densitat de població mesura la relació entre la quantitat de població que viu en un territori i la seva superfície. S'expressa en nombre d'habitants per quilòmetre quadrat.

(0,50)

Pregunta 3

[1 punt]

L'alumnat podria indicar dos dels impactes ambientals següents:

- Destrucció de les àrees agrícoles i els espais naturals que envolten la ciutat, a causa de la construcció d'edificis i/o infraestructures.
- Augment de la contaminació atmosfèrica, a causa de l'emissió de gasos dels vehicles i les indústries.
- Augment de la contaminació acústica.
- Generació de residus de tot tipus provocada pel consum massiu de les ciutats.
- Elevat consum d'aigua potable a causa de les diferents activitats que tenen lloc a les ciutats.
- Elevat consum d'energia.

-...

(0,50)

Pel que fa a les mesures per reduir els impactes seleccionats, podria citar alguna de les següents:

- Conservar els espais naturals existents, crear espais verds a les ciutats (parcs, jardins, illes verdes), reforestació amb espècies autòctones.
- Conservar l'espai agrari que envolta la ciutat i fomentar la creació d'horts urbans.
- Regular les emissions de gasos contaminants dels vehicles: limitació de l'accés a les ciutats dels vehicles contaminants.
- Fomentar l'ús del transport públic.
- Fomentar l'ús de les energies renovables en els serveis municipals: transport públic amb vehicles elèctrics, en l'enllumenat i la senyalització.
- Fomentar la recollida selectiva de residus, la reutilització i el reciclatge.

-...

(0,50)

Criteris de correcció

Geografia

Exercici 5. Gràfic d'increment de la temperatura mitjana

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1 punt]

L'alumnat podria esmentar exemples, com ara:

- Canvi en els sistemes de transport cap a sistemes de baix consum, com el tren o els cotxes elèctrics. Problemes: manca de tecnologia prou desenvolupada i cost elevat en alguns casos, com ara els cotxes elèctrics o, especialment, els avions.
- Restriccions a la circulació de vehicles. Es disminueix l'emissió de gasos, especialment si la restricció és permanent i afecta els vehicles més contaminants. Per contra, pot generar greuges socials en afectar aquella població que no té mitjans per canviar cap a vehicles menys contaminants.
- Millora del transport públic. Disminueix l'emissió de gasos perquè la gent utilitza menys el vehicle privat, però implica un cost important per als pressupostos públics, tant en combustible, com en manteniment de vehicles o d'infraestructura.

El corrector avaluarà la pertinència d'altres possibles actuacions que puguin ser esmentades per l'alumnat.

Es demanen dues accions a raó de 0,50 punts per cadascuna.

Pregunta 2

[1 punt]

L'alumnat podria respondre exemples com els següents. En tot cas, el corrector avaluarà la pertinència o no de les respostes en cada cas.

Impacte	Causa	Zones més afectades
<i>Reducció de zones esquiabables</i>	<i>Menor quantitat de neu i de dies freds a causa de l'augment de la temperatura hivernal</i>	<i>Alt Pirineu</i>
Pèrdua d'espais litorals com platges o zones humides	Augment del nivell del mar	Zona litoral: Delta de l'Ebre, altres deltes, platges
Increment dels incendis forestals	Augment de les temperatures a l'estiu i major irregularitat de les precipitacions	Zones boscoses de les àrees de clima mediterrani: serralades prelitoral i litoral, vessant sud del Prepirineu, Catalunya central
Canvis en la distribució de les espècies de flora i fauna.	Canvi en temperatures i pluges que dificulta la pervivència d'algunes espècies i afavoreix d'altres més adaptades a les temperatures més altes i les precipitacions més irregulars	Zones d'alt valor natural
Increment dels episodis d'inundacions severes	Increment de la irregularitat de la pluja	Zones properes a les lleres dels rius i rieres

Criteris de correcció

Geografia

Es demanen tres impactes, amb la respectiva explicació de les causes i les zones afectades, a raó de 0,33 punts per impacte correctament explicat.

Pregunta 3

[0,5 punts]

L'efecte hivernacle s'està produït per la retenció d'energia que efectuen alguns gasos de l'atmosfera i que permet mantenir la temperatura terrestre en condicions adequades per a la vida en el planeta. Els principals gasos d'efecte hivernacle són el diòxid de carboni (CO₂) i el metà. També poden esmentar el vapor d'aigua, l'ozó o l'òxid de nitrogen.

(0,25)

Les activitats humanes que més contribueixen a l'efecte hivernacle són la producció d'energia i el transport, en els dos casos realitzats a partir de l'ús de combustibles fòssils. També es pot esmentar la ramaderia i la desforestació.

(0,25)

Criteris de correcció

Geografia

SÈRIE 3

A tots els exercicis i opcions les puntuacions parcials de totes les preguntes són orientatives. Les respostes proposades per la pauta són indicatives i en cap cas exhaustives. El corrector o correctora aplicarà el seu criteri per prendre en consideració altres respostes que consideri correctes, en tot cas valorarà positivament –a més dels continguts conceptuals- l'ordre en l'exposició, la precisió i el llenguatge emprat, i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que els alumnes aportin, més que no pas allò que deixin de dir. També valorarà positivament la utilització de la terminologia geogràfica i la claredat en l'exposició.

L'estudiant ha de respondre 4 dels cinc exercicis
(en cas que respongui els 5 exercicis, només es valoraran els 4 primers)

Exercici 1: Text evolució població mundial

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1 punt]

L'alumne hauria de respondre que els factors que expliquen l'elevat augment de la població mundial són:

- El descens de les taxes de mortalitat general i de mortalitat infantil a causa de les millores en l'alimentació, higiene, sistema sanitari, ...
(0,50)
- El manteniment d'unes taxes de natalitat altes, a causa de l'elevada proporció de població jove en edat fèrtil i les elevades taxes de fecunditat en moltes regions del món (0,50)

Pregunta 2

[1,5 punts]

Els estudiants podrien esmentar alguns dels impactes demogràfics i socioeconòmics següents en els països d'origen:

- Pèrdua de població, especialment població jove en edat de treballar, ja que és aquest grup el més nombrós entre els emigrants.
- Envelliment de la població, ja que la població emigrant és majoritàriament jove.
- Disminució de la pressió demogràfica en països molt poblats.
- Disminució de l'atur, ja que els emigrants són joves en edat de treballar.
- Pèrdua de població activa i fuga de cervells.
- Entrada de divises que els emigrants envien a les famílies dels seus països d'origen.
- ...

Criteris de correcció

Geografia

Impactes demogràfics i socioeconòmics per als països d'arribada dels immigrants:

- Augment de població.
- Rejuveniment de la població, ja que els immigrants són majoritàriament joves en edat de treballar.
- Rejuveniment de la població degut a l'augment de la natalitat per l'arribada de població jove.
- Arribada de persones formades amb estudis.
- Baixada de salaris per l'arribada massiva de població activa.
- Augment del consum intern.
- Diversitat cultural.
- Xoc cultural, conflictes ètnics, problemes d'adaptació o xenofòbia.

-...

(1,5 punts)

La resposta es valorarà a raó de 0,25 punts per impacte correctament indicat, fins a un màxim d'1 punt. El corrector valorarà que hi hagi un equilibri entre els impactes en els països d'origen i en els països d'acollida.

Exercici 2: Esquema gràfic sobre la salinització de l'aigua dels pous

[2,5 punts]

Pregunta 1

[0,50 punts]

La salinització dels aqüífers propers al mar és deguda a la sobreexplotació d'aquests aqüífers. Indústries que consumeixen molta aigua en els seus processos industrials s'instal·len en els deltes i les planes costaneres per captar aigua dels aqüífers per mitjà de pous. Les activitats agrícoles de regadiu també extreuen aigua d'aquests aqüífers.
(0,25)

El resultat és la pèrdua de volum i pressió de l'aigua dolça que permet la intrusió de l'aigua marina en l'aqüífer, salinitzant l'aigua que s'extreu amb els pous i fent-la inservible per al rec o per a determinats processos industrials.

(0,25)

Pregunta 2

[1 punt]

L'aigua potable és un recurs escàs.

La frase es pot considerar certa ja que cada vegada la demanda d'aigua potable és més alta degut al consum domèstic derivat de l'augment de població i per la demanda de les activitats agràries (augment de les zones de regadiu, creixement de la ramaderia industrial) i industrials (sector químic, sector tèxtil), fet que fa que moltes regions del món tinguin problemes per satisfer les necessitats de consum d'aigua de la població i dels sectors econòmics.

(0,50)

El consum d'aigua del sector agrícola és superior al del consum domèstic

L'afirmació es pot considerar certa ja que el sector agrícola consumeix al voltant del 80% de l'aigua disponible. El sistema de reg a manta, per gravetat, consumeix una gran quantitat d'aigua.

(0,50)

Pregunta 3

[1 punt]

Les mesures que impulsen les administracions públiques en casos de escassetat d'aigua potable, en els períodes de sequera, per exemple, consisteixen en:

En el cas del consums domèstics:

- L'abastament d'aigua pel consum domèstic té prioritat sobre els altres usos.
- Aconsellar els usuaris l'estalvi d'aigua potable en els domicilis.
- Prohibir reomplir les piscines privades.
- No s'utilitza aigua potable en les fonts ornamentals.
- Estalvi en el rec dels jardins públics, o utilitzant pel rec aigua no potable
- En casos extrems tallant el subministrament algunes hores al dia.
- Portar aigua d'altres localitats amb camions cisternes.

...

Criteris de correcció

Geografia

En el cas del consum agrari:

- Limitar la disponibilitat d'aigua pel rec.
- Fomentar el pas del rec a manta a d'altres sistemes de menor consum com el rec per degoteig, el rec per aspersió o els cultius hidropònics.
- Reutilitzar aigües residuals pel rec agrícola.

...

Es puntuarà a raó de 0,20 cada mesura correctament exposada fins a un màxim d'1punt. El corrector tindrà en compte que s'esmentin mesures tant pel consum domèstic com per l'agrari

Exercici 3: Mapa sobre la població activa agrària a Espanya

[2,5 punts]

Pregunta 1.

[1 punt]

Escriu en el mapa el nom de cinc províncies...

Les províncies amb un menor nombre d'ocupats en el sector agrari són: Girona, Barcelona, València, Madrid, Guadalajara, Astúries, Cantàbria, Biscaia, Guipúscoa, Alaba, les illes Balears i la província de Las Palmas a l'arxipèlag canari.

(0,50)

Es puntuarà a raó de 0,10 punts per cadascuna de les cinc províncies ben localitzades al mapa

Les causes del baix percentatge d'ocupats en el sector primari és deguda a que són províncies on estan molt desenvolupats altres sector econòmics, com l'industrial al litoral cantàbric, Barcelona, Madrid i València, el turístic a Girona, les illes Balears i les Canàries, a més del sector comercial i dels serveis, i la població ha deixat el treball agrari per una ocupació en aquests sectors.

(0,50)

Pregunta 2

[1,5 punts]

Els factors físics que determinen l'agricultura mediterrània són un clima de precipitacions escasses i irregulars, i un hivern de temperatures no molt fredes. Un relleu muntanyós, amb poques planes i que obliga sovint a conrear en feixes, i un sòls poc profunds i poc fèrtils.

(0,50)

Els principals tipus de conreu són els cereals (blat, ordi), l'olivera i la vinya, o sigui l'anomenada trilogia mediterrània, a més dels fruiters, ja siguin de fruita dolça (pomers, perers,..) com de fruita seca (ametllers, avellaners).

(0,25)

Pel que fa a la ramaderia predomina el bestiar porcí (més del 30% de la producció total, seguit de l'aviram (al voltant del 10%) i el boví (més del 7%).

(0,25)

L'estructura agrària es caracteritza per explotacions de secà de dimensions mitjanes, mentre que als deltes i les escasses planes litorals les explotacions són de dimensions petites i conreades intensivament. Hi ha un predomini de les explotacions agrícoles de caràcter familiar.

(0,50)

Exercici 4: Mapa sobre el turisme a la ciutat de Barcelona

[2,5 punts]

Pregunta 1.

[0,5 punts]

Els districtes amb major presència relativa de places d'allotjament turístic són l'Eixample, Ciutat Vella i Sant Martí, al centre de la ciutat. Els menys turístics són els del nord de la ciutat, Sant Andreu, Nou Barris i Horta-Guinardó.

(0,20)

Les causes d'aquest repartiment són, essencialment:

- La presència d'atractius turístics, com ara al Barri Gòtic o la dreta de l'Eixample, que atrau tant hotels com habitatges d'ús turístic.
- La presència de zones de serveis que afavoreixen la implantació d'hotels mentre que proporcionalment hi ha menys presència d'edificis residencials.
- La manca d'atractius turístics històrics o culturals, afegida a un entorn urbà de classe treballadora, explica la menor quantitat relativa de places turístiques al nord de la ciutat.

(0,30)

El corrector avaluarà la pertinència o no de les respostes efectuades en cas que en posi d'altres diferents de les esmentades.

Pregunta 2.

[1 punt]

Com a principal aspecte positiu cal esmentar l'important impacte econòmic que genera per a la ciutat de Barcelona la presència constant de turisme. D'altra banda, el turisme afavoreix també l'entrada de valors, idees i productes de l'exterior integrant la ciutat en el món. Al mateix temps, el turisme urbà pot facilitar l'establiment permanent de persones d'alt nivell cultural.

(0,50)

El corrector avaluarà la pertinència de respostes diferents a la de les pautes.

Com a principals impactes negatius es poden esmentar:

- Els problemes de convivència que poden generar amb els veïns atès que les activitats i les hores del dia en què es mouen poden generar molèsties per als que viuen a la ciutat i treballen en altres sectors.
- L'impacte sobre el cost de la vida, ja que els preus de les ciutats turístiques es veuen afectats a l'alça amb especial incidència en els preus de l'habitatge, que pot comportar la substitució significativa de pisos on habiten veïns per pisos turístics.
- El tipus de lloc de treball generat per bona part de l'activitat turística s'associa a ocupacions de salaris baixos, com cambriers, personal de neteja, etc., amb un major o menor nivell d'estacionalitat i per tant, de tipus precari.

Criteris de correcció

Geografia

- L'augment de la població flotant implica un major impacte ambiental en el sentit d'un important consum de recursos naturals (energia, aigua, etc.), un increment de la circulació de persones i vehicles i també una generació important de residus en relació a ciutats poc turístiques.

(0,50)

Es puntuarà a raó de (0,25) per cada impacte negatiu fins a un màxim de 0,50 punts. El corrector avaluarà la pertinència d'altres possibles respostes correctes.

Pregunta 3

[1 punt]

El turisme d'esquí o el de sol i platja tenen aspectes similars i d'altres diferents en relació al turisme urbà. L'alumne ha de remarcar que:

- Els impactes positius pel que fa a l'impacte econòmic com de transmissió de valors o idees són similars.
- També és similar la creació de molts llocs de treball de baixa qualificació -encara més marcada per la gran estacionalitat de la demanda turística en aquestes zones-.
- L'impacte ambiental és important però encara és més accentuat ja que tant l'esquí com el turisme de sol i platja generen la necessitat de crear noves zones urbanes i infraestructures que impacten sensiblement sobre el medi i el paisatge.
- L'increment dels preus de l'habitatge i en general de la vida és també un element similar en els dos casos.
- Els problemes de convivència poden donar-se però, en ser zones molt especialitzades en turisme, la població resident afectada és proporcionalment molt menor que en ciutats com ara Barcelona.

0,25 punts per cada comparació correcta entre turisme urbà, d'una banda, i turisme de sol i platja/esquí, de l'altra, fins a un màxim d'1 punt.

El corrector avaluarà la pertinència d'altres possibles respostes o raonaments correctes.

Criteris de correcció

Geografia

Exercici 5 : Climograma

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1 punt]

Els estudiants han de respondre que el climograma correspon al clima mediterrani, en la seva variant litoral.

(0,25)

La justificació està basada en el règim de temperatures i precipitacions que es pot observar al gràfic:

-Pel que fa a les temperatures s'observa que el mes de gener, el més fred, té una temperatura mitjana propera als 10°C, fet que l'allunya dels climes temperats de les zones de muntanya mitjana i alta. També el diferencia dels climes mediterranis continentals, d'hiverns més freds.

(0,25)

-Pel que fa a les precipitacions, el total de precipitació és baix, comparat també amb altres climes. I pel que fa a la combinació de precipitacions i temperatura s'observa que als mesos d'estiu les precipitacions no superen la corba de les temperatures, fet que indica la presència d'una sequera estival, tret característic del clima mediterrani.

(0,25)

És un clima mediterrani litoral que donades les baixes precipitacions i els hiverns poc freds es dona en el sector meridional del litoral de Catalunya. En concret pertany a la ciutat de Tarragona.

(0,25) Es donarà per resposta correcta si s'identifica el litoral meridional, sense especificar la ciutat.

Pregunta 2

[1 punt]

Els elements del paisatge reflecteixen les condicions del clima mediterrani:

- El paisatge vegetal està format per vegetals perennifolis i escleròfil·les, adaptats a la sequera estival. Els boscos predominants són els alzinars i les pinedes de pi blanc.
- Els conreus responen a la trilogia mediterrània: cereals, vinya i olivera. També són abundants els ametllers, avellaners i garrofers. Conreus de secà adaptats a un règim de pluges poc abundants.
- Els cursos d'aigua són irregulars, amb un fort estiatge a l'estiu. Rius de poc cabal i rambles gairebé tot l'any seques, però que poden augmentar sobtadament de cabal amb les pluges torrencials de tardor i primavera.

Criteris de correcció

Geografia

- El poblament tradicional estava concentrat en nuclis compactes. Els masos eren les explotacions que articulaven les activitats agràries en les zones rurals.
- Actualment, el poblament s'ha dispersat en urbanitzacions i en nuclis residencials i turístics al llarg de la costa.

...

Es puntuarà a raó de 0,25 punts per cada element del paisatge mediterrani explicat correctament, fins a un màxim d'1 punt.

Pregunta 3

[0,50 punts]

Les característiques del clima mediterrani que comporten els riscos més importants deriven del seu particular règim de temperatures i precipitacions.

- La sequera estival quan es perllonga en el temps incrementa molt el risc d'incendi forestal. La gran quantitat de biomassa que s'acumula en els boscos no gestionats incrementa el risc de que els incendis adquireixen unes grans dimensions.

(0,25)

- Les precipitacions es concentren a la tardor i a la primavera. Són precipitacions molt irregulars d'un any a l'altra i que sota determinades condicions meteorològiques de vent de llevant i embossament d'aire fred en alçada ("gota freda"), poden provocar pluges torrencials que provoquen inundacions.

(0,25)